

24. Kotitalouslautakunnan toimisto

Yleistä. Kotitalouslautakunnan järjestämille kursseille osallistui v. 1971 kaikkiaan 3 990 henkilöä ja muuta neuvontaa käytti hyväksi 9 650 henkilöä. Muuhun neuvontaan on laskettu leikkuupalvelu, kudonta, havaintoesitykset, luennot, näyttely ja neuvontapalvelu. Kursseille ja muihin tilaisuuksiin osallistuneiden määrät ovat nousseet jonkin verran edellisestä vuodesta.

Lautakunnan toimistosta lähetettyjen kirjelmien luku oli 498 ja toimistoon saapuneiden 196. Laskuja hyväksyttiin 464.

Toimihenkilöt. Kotitalouslautakunnan palveluksessa oli kertomusvuonna vakinaisina: kotitalousneuvonnan tarkastaja, 6 talousopettajaa, kotitalousneuvoja, 4 käsityönopettajaa sekä 2 käsityöneuvojaa. Edellä mainittujen lisäksi oli kaikkiaan 12 tuntiopettajaa sekä toimistonhoitaja.

Toimipaikat. Lautakunnan toimisto oli Fabianinkatu 32:ssa, jossa annettiin myös opetusta ja neuvontaa.

Opetus- ym. toiminta tapahtui 16 eri paikassa, nim. seitsemässä lautakunnan omassa opetushuoneistossa sekä seuraavissa esikauptunkialueen kansakouluissa: Kannelmäessä, Etelä-Haagassa, Pohjois-Haagassa, Lauttasaarella, Munkkiniemessä, Pakilassa, Pitäjänmäessä, Puotinharjussa ja Vesalassa. Ruotsinkielinen opetus keskitettiin Dagmarinkatu 3:ssa sijaitsevaan opetuskeittiöön. Lautakunnan omia opetustiloja luovutettiin kansakoulujen ja nuorisotoimiston käyttöön.

Toiminta. Ruoanvalmistuksen, käsitöiden ja kodinhoidon opetusta varten järjestettiin erilaisia kursseja, havaintoesityksiä, luentoja sekä neuvontapalvelua seuraavasti:

Talou skurssit	Kurssien lukumäärä	Osallistujien määrä
Ruoanvalmistuskursseja .	58	699
Kotiapulaiskursseja	2	42
Erikoiskursseja	27	536
Voileipäkursseja	44	500
Leipomakursseja	36	284
Kursseja koululaisille	17	178
» miehille	10	128
Havaintoesityksiä	87	1 849
	Yhteensä	4 216

Käsityökurssit	Kurssien lukumäärä	Osallistujien määrä
Ompelukursseja	107	1 280
Joululahjakursseja	2	23
Kursseja koululaisille	2	14
Hattukursseja	23	247
Muita kursseja	6	59
Leikkuupalvelua	—	1 221
Kutomista	—	335
	Yhteensä	3 179

Lisäksi järjestettiin kertomusvuonna useita kursseja, havaintoesityksiä ja luentoja liikelaitosten työntekijöille ja järjestön jäsenille.

Ruoanvalmistuskurssien aiheista mainittakoon peruseruoka-, voileipä-, pikkulämmin- ja leipomiskurssit, kutsujen ruokakurssit, nopeatekoiset ruoat, kesämökkiäisen ruoat, joulun- ja pääsiäisruoat sekä kurssit eläkeläisille, koululaisille, miehille ja nuorisokerholaisille. Yhteistyössä Perhepäivähoitokomitean kanssa järjestettiin ravinto-opin ja kodinhoidon opetusta perhepäivähoitajille Kontulassa, Jakomäessä, Lautasaassa ja Helsinginkatu 26:n opetuskeittiössä. Suomenkielisen työväenopiston kotiapulaispiirin oppilaille annettiin opetusta ruoanvalmistuksessa ja kodinhoidossa. Yhteistyössä terveydenhoitoviraston kanssa pidettiin esityksiä terveellisestä ravinnosta Jakomäen ja Malmi-neuvoloissa.

Havaintoesitysten aiheista mainittakoon mm. pakastaminen ja pakasteiden käyttö, kätevät kotitalouskoneet, raakasalaatit, lihdutusruoat, rauta ravinnossa, sieniruoat, riisiruoat, omenaruoat, maukasta perunasta ja raikkaat kesäiset juomat. Kahdessa opetuskeittiössä pidettiin havaintoesityksiä säännöllisesti kerran viikossa. Näissä tilaisuuksissa annettiin ajankohtaisia ruoka- ja leivontaoheita, opetettiin käyttämään hyväksi erikoistarjousia ja neuvottiin markkinoilla olevien valmiiden ja puolivalmiiden tuotteiden käyttöä.

Pukuompelu- ja hattukursseilla opetettiin ompelemaan uutta ja korjaamaan vanhaa. Leikkuupalvelu, johon liittyi ompeluneuvontaa ja sovitusta, tuli yhä suosituimmaksi toimintamuodoksi.

Kangaspuiden lainaustoiminta ja kudonnan ohjaus oli vilkasta koko vuoden. Kangaspuissa kudottiin mattoja, matkahuopia, hartiahuiveja ja raanuja.

Lainattavia mehumaijoja oli 51 kpl.

Neuvontapalvelua annettiin puhelimitse ja jonkin verran myös henkilökohtaisesti lautakunnan toimistossa ja opetuspaikoissa. Lautakunnan toimistoon tuli vuoden aikana 3 897 puhelua ja opetuskeittiöihin n. 2 000 puhelua. Puhelimitse annettu kuluttajavalistus käsitti sekä ruokatalouteen että myös kodinhoitoon kuuluvia asioita, kuten esim. lattianhoito-, vaatteiden pesu- ja tahrojen poisto-ohjeita. Kotitalouskoneiden ja -koneiden ym. työvälineiden hankintaan liittyviä asioita kysellään jatkuvasti. Lisäksi tiedustellaan kursseista ym. lautakunnan toiminnasta.

Näyttelyt. Lautakunnan huoneistossa Helsinginkatu 26 järjestettiin maaliskuussa näyttely »Iloa ja tehoa keittiöön», jossa kävi 348 henkilöä. Näyttelyssä pidettiin kolme ruokataloudellista ja kaksi tekstiilialueista havaintoesitystä.

Kerhot. Kotitalouslautakunnalla oli kolme omaa kerhoa: Vallilan äitikerho, Torstai-kerho ja Käpylän kotitalouskerho. Näiden yhteinen jäsenmäärä oli 145.

Edustus. Kotitalousneuvonnan tarkastaja Sirkka Taipale kuului Kunnallisten kotitalouslautakuntien keskus-yhdistyksen edustajana Kotitalouskeskuksen hallitukseen. Lautakunnan puheenjohtaja Taina Kangas, jäsen Lilja Karjalainen sekä kotitalousneuvonnan tarkastaja osallistuivat em. yhdistyksen edustajakokoukseen 5.-6.6. Joensuussa.

Tulot ja menot. Tuloja oli kurssitoiminnasta 41 978 mk sekä vuokratuloja 3 067 mk ja muita tuloja 4 577 mk eli yhteensä 49 622 mk.

Menoja oli kertomusvuonna 607 437 mk.